

Tervetuloa, IlmastoKunnat -toiminnan esittely ja päivän tavoitteet

22.11.2018

Miira Riipinen ja Pauliina Jalonen

Kunnat aktiivisina ilmastotoimijoina ja verkostoitujina

Kunnat ovat keskeisiä kansallisten ja kansainvälisten ilmasto- ja ympäristösopimusten toimeenpanijoita. Kunnissa valtioiden sopimat päästövähennystavoitteet muuttuvat teoiksi.

- Useampi kuin joka toinen suomalainen asuu kunnassa, joka on asettanut itselleen ilmastotavoitteen.
- Kunnat eivät ole jättäytyneet urakkansa kanssa yksin, vaan ovat yhdistäneet voimansa maailmanlaajuisesti.
- On olemassa lukuisia ilmastoverkostoja ja -sitoumuksia, joiden avulla tavoitteita edistetään kunnan päätöksenteossa sekä toiminnassa.
- Kuntien ilmastoverkostoissa tavoitellaan alueellisen hyvinvoinnin parantamista ja elinkeinoelämän piristämistä.
- Työtä tehdään yhdessä naapurikuntien, yritysten, järjestöjen ja kuntalaisten kanssa.

Verkostot kuntien ilmastotyön tukena

Alueelliset

- Energiatoimistot (7 aluetoimistoa)
- KUUMA-kunnat, HSY, K8-kunnat...

Kansalliset

- Energiatehokkuussopimukset 2017–2025
- FISU-verkosto (8 kaupunkia)
- HINKU-foorumi (39 kuntaa)
- Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto (6 kaupunkia)
- Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus (yli 100 kuntatoimijaa)
- Kuntaliiton Kuntien ilmastokampanja (55 kuntaa ja 2 kuntayhtymää)
- Motivan Ekohankintaverkosto (18 kuntaa)
- Smart & Clean (pks – isot kaupungit)

Kansainväliset

- Climate-KIC
- Energy Cities (2 kaupunkia)
- Covenant of Mayors -sitoumus (14 kuntaa ja 1 maakunta)
- EUROCITIES – Environment Forum (6 kaupunkia)
- ICLEI (14 kaupunkia)
- UBC (12 kaupunkia)

Kuntien ilmastotyön haasteet

Rahoitus

- Kunnilla on rajalliset rahalliset resurssit ilmastotyöhön
- Saatavilla oleva tuki on usein vain hankemuotoista rahoitusta

Henkilöresurssit

- Kunnissa ei ole usein ohjattu riittävästi henkilöresursseja ilmastotyöhön, mikä vähentää tiedon kulkua ja toimeenpanon mahdollisuuksia

Tietopohja

- Vertailukelpoisia päästötietoja ja niiden tulkintaa ei ole saatavilla kaikille
- Ilmastotyön pitkän aikavälin hyötyjä tunnistetaan heikosti

Osaaminen

- Ilmastotyö on jalkautettava toimialoittain ja sen toteuttaminen vaatii syvällistä osaamista
- Rahoitusta ja tukea ei aina osata hakea

Poliittinen ohjaus

- Kuntien ilmastotyö toimii osittain tyhjiössä, kun valtiontason ilmastopolitiikka ei aseta tarvittavan selkeitä ylivaalikautisia tavoitteita

Parhaat käytännöt

- Hyvää ilmastotyötä tehdään jo useissa Suomen kunnissa, ja resursseja menee hukkaan kun samoja ratkaisuja kehitetään useassa paikassa

Sitoutuminen ja asenteet

- Ilmastotoimenpiteiden tarvittava resursointi vaatii kuntapäätäjien ja -johdon sitoutumisen ja kunnianhimoiset tavoitteet

Kuntaliiton ilmastoverkosto:

- Mukana 57 kuntaa ja 2 kuntayhtymää, väestöpeitto n. 66 %
- Kunta kartoittaa päästöt, asettaa vähennystavoitteet, suunnittelee toteutuksen ja seuraa toteutumista (taustalla ICLEI/CCP, myös sopeutuminen), mukaan matalalla kynnyksellä, maankäyttö ja kunnan kokonaisvaltainen toiminta ilmastoasioissa keskeistä
- Suomen ensimmäinen kuntien ilmastoverkosto täytti 20 v. ➡ verkostojen määrä kasvanut, kuntien tilanteet kehittyneet ➡ kartoitettuja tarpeita uudistaa verkosto ➡
 - » koota eri verkostoissa olevia erilaisia kuntia yhteen
 - » kuntien ilmastotyölle näkyvyyttä, jatkuvuutta ja vaikuttavuutta

Kuntaliiton -alusta

- Verkostojen välissä ja yli toimivaa
- Avoin kaikille
- Erilaisten kuntien erilaisiin tukitarpeisiin vastaaminen
- Ympäristösektorilta kuntien johtoon ja luottamushenkilöille

IlmastoKunnat painopisteet ja sisältö

- Erileistuvat ja erilaiset kunnat – ja vielä eriaikaisessa vaiheessa ilmastotyössä
 - » Miten tukea?
- Ilmastopolut – malleja erikokoisten kuntien tiekartoiksi
- Kokonaisvaltainen lähestymistapa, verkostojen katvealueet?

Hallitusohjelmatavoitteet:

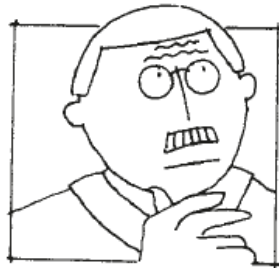
Kuntien roolia ja toimintaedellytyksiä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja kiertotalouden edistämisessä on vahvistettava. Kuntien työn vauhdittaminen edellyttää valtiolta pysyviä tuki-instrumentteja ja johdonmukaista ilmastopolitiikkaa, joiden varaan kuntien pitkäjänteinen ilmastotyö voi rakentua.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tehtävät, vastuut ja rahoitus on selkiytettävä valtion, maakunnan, kunnan, yritysten ja kiinteistönomistajien kesken. Sopeutumisen toimenpiteille on järjestettävä kansallinen koordinaatio ja rahoitus.

Oletko tullut ajatelleksi, että...

...ilmastotyö, kiertotalous, cleantech, vähähiilisyys ja resurssiviisaus ovat kaikki sukua toisilleen. Ei ole väliä mikä kärki edellä kunnassasi edetään. Kaikki tämä työ tähtää ilmastopäästöjen vähentämiseen, luonnonvarojen säästämiseen ja kunnan elinvoiman lisäämiseen. Kunnassasi kasvaa sukupolvi, joka haluaa asua ja yrittää kunnassa, jossa ympäristövaikutuksilla on väliä.

KUNTALIITON ILMASTOTEESIT ?

Tänään ohjelmassa

- Ajankohtaisia kuulumisia eri kehittäjä- ja tukiorganisaatioilta
- Tunnistetaan kuntien seuraavia ilmastotyön askeleita ja tukitarpeita (työpajaosuus)
- Keskustelua ja kuulumisten vaihtoa